

UTBILDNING, PEDAGOGIK OCH SAMHÄLLE I GÅR, IDAG, I MORGON
(UC231U) - Kurs inom VAL projektet (7,5 hp)

STUDIEHANDLEDNING

VT-2024

Kontaktuppgifter

Funktion	Namn	Adress
Utbildningsadministratör	Stephanie Lisak	Stephanie.lisak@edu.su.se
Kursansvarig	Shamal Kaveh	shamal.kaveh@edu.su.se
Undervisande lärare	Tobias Dahlkvist	tobias.dahlkvist@edu.su.se
	Petros Gougoulakis	petros.gougoulakis@edu.su.se
	Shamal Kaveh	shamal.kaveh@edu.su.se

Några ord om kursens grundläggande struktur

Välkommen till kursen! Studier på högskolenivå kräver ett stort mått av självstudier, självständighet och eget ansvarstagande. De lärarledda momenten täcker bara en del av kursens innehåll och är tänkta att ge en introduktion till kursens innehållsliga teman. För att tillägna sig kursens lärandemål krävs det, med andra ord, förutom deltagandet i de olika verksamheterna (föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner etc.) även en hel del eget arbete och förberedelser. Och detta förutsätter att du på ett aktivt och självständigt sätt läser litteraturen, deltar i diskussionerna, tar ditt ansvar i grupparbeten samt kritiskt bearbetar och granskar kursinnehållet.

Kursen är baserad på olika undervisningsformer: föreläsningar, litteraturseminarier samt gruppdiskussioner. Den lärarledda undervisningen är ett stöd för att du på bästa möjliga sätt ska kunna tillgodogöra dig kursens innehåll och innehållet i den kurslitteratur som tillhör utbildningen. Du bör dock vara uppmärksam på det faktum att varken föreläsningarna eller seminarierna kan täcka hela kursinnehållet på ett helt uttömmande sätt. Föreläsningarna är till för att ge en fylligare bakgrund och ett tydligare ramverk som kan underlätta förståelsen av litteraturen och möjliggöra en fördjupning i de teman som litteraturen berör. På seminarierna står litteraturen i centrum. Avsikten med seminarierna är att du ska få en möjlighet till fördjupad förståelse och insikt i kursens olika teman och se exempel på hur texter kan diskuteras och analyseras. Nyckeln till ett lyckat litteraturseminarium är att du är väl förberedd med anteckningar och har egna reflektioner över seminarietexterna.

Utbildningen vilar på vetenskaplig grund och studierna förväntas utveckla din förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar. Den avser utveckla din förmåga att formulera, avläsa, urskilja och lösa problem men också att på egen hand söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå.

Detta förutsätter självklart att du som student inte bara läser litteraturen utan även aktivt deltar i diskussionerna och reflekterar över innehållet tillsammans med andra. Du ska även försöka tillägna dig det språkbruk och de analytiska ramar som presenteras, men också försöka att behålla en kritisk blick.

Kursens syfte och innehåll

Kursen introducerar olika teoretiska perspektiv på skola, utbildning och pedagogik med avseende på läraruppslagets villkor i såväl historiskt som samtida perspektiv. Olika pedagogiska tanketraditioner och utbildningsfilosofiska frågeställningar presenteras samt hur dessa kan studeras i faktiska undervisningsprocesser och i relation till formella styrdokument som läroplanen. Kursen lyfter vidare fram några av de faktorer som möjliggör och begränsar handlingsutrymmet i skolverksamheten, en diskussion som förs i relation till den svenska skolan och lärarens vardag.

Kursen är organiserad i tre seminarier och inför varje seminarium läses ett antal texter, både äldre "klassiska" texter och mer samtida forskningslitteratur. Seminarierna är organiserade i tre – visserligen delvis överlappande – teman där de mest centrala områdena är:

- Utbildningshistoria med speciellt fokus på lärarprofessionen
- Utbildningssociologi och skolans styrning
- Pedagogisk filosofi för en demokratisk skola

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten enligt kursplanen kunna:

- beskriva lärares arbete samt skolans styrning och ledning i ett historiskt och samtida sammanhang,
- analysera relationerna mellan makt, kunskap och utbildning,
- visa på sambanden mellan övergripande samhällsliga mål för skolan,
- beskriva utbildningspolitik och pedagogiska praktiker,
- granska utbildningspolitiska och samhällsvetenskapliga texter.

Upplägg

Kursen ges på halvtid och förutsätter ett aktivt och självständigt arbete av varje student. Den schemalagda tiden utgör bara en bråkdel av den studietid kursen kräver. Undervisningen utgörs av föreläsningar (live via zoom), seminarier samt diskussioner i mindre grupp. Kursen examineras genom en individuell examination som lämnas i slutet av kursen. Kursen innehåller även ett obligatoriskt individuellt fältarbete.

Observera att kurslitteraturen alltså utgör navet i kursen och är huvudunderlaget för seminariediskussionerna, den individuella examinationen samt fältarbetet. Det är därför viktigt att du i god tid förbereder och planerar din inläsning av den litteratur som ska behandlas.

Ytterligare detaljer kring seminarieupplägg, fältarbete och examination ges på kursintroduktionen och via kursens hemsida på lärplattformen Athena. Seminarier är en undervisningsform som i stor utsträckning bygger på deltagarnas egen aktiva medverkan och sker i mindre grupper. Vid seminarierna diskuteras delar av kurslitteraturen (de brukar ofta kallas text- eller litteraturseminarier). Det ställs en del frågor till texterna och studenterna ska diskutera texternas innehåll. Men seminarierna kan också innehålla redovisningsmoment och diskussionsmoment i mindre grupper.

Kursen består av tre seminariedagar med obligatorisk närvaro. Varje seminariedag ägnas åt ett av kursens centrala teman. Vid sidan av textseminarierna kommer ni även att få fyra föreläsningar via zoom. Avseende seminariedagarna så ska ni vid eventuell seminariefrånvaro

lämna en skriftlig kompletteringsuppgift, men med tanke på kursens utformning bör frånvaroske i mycket särskilda fall och ska inte överstiga ett tillfälle.

Examination

Kursen examineras genom skriftlig salstentamen, skriftlig inlämningsuppgift samt muntliga redovisningar. Som betyg på kursen används en sjugradig målrelaterad betygsskala med graderna (i fallande ordning) A, B, C, D, E och F. För godkänt krävs lägst betygsgraden E samt deltagande och godkänt i all obligatorisk undervisning.

Den avslutande individuella skriftliga examinationen kommer att äga rum på campus i form av en salstentamen. Den ordinarie tentamen är planerad till torsdagen den 30 maj 2024 och omtentamen till tisdagen den 20 augusti 2024. Observera att anmälan till tentamen (och omtentamen) är obligatorisk. Du måste anmäla dig via Ladok och vara registrerad på den aktuella kursen i Ladok för att kunna anmäla dig till tentamen.

Betyg på kursen baseras på den individuella skriftliga uppgiften samt fullgjord och godkänd fältuppgift enligt kursens studiehandledning. Som betyg på kursen används en sjugradig målrelaterad betygsskala.

- Godkända betyg (i fallande ordning): A = Utmärkt; B = Mycket bra; C = Bra; D = Tillfredsställande; E = Tillräckligt.
- Underkända betyg: Fx = Underkänd, något mer arbete krävs och F = Underkänd, mycket mer arbete krävs.

Kursens betygskriterier presenteras nedan, meddelade betygskriterier är bindande. För godkänt betyg på kursen krävs lägst betygsgraden E samt fullgjord och godkänd fältuppgift. Student som fått betyget Fx har en gång per termin möjlighet att komplettera inlämnad examination inom en vecka efter det att kompletteringsbehovet meddelats. Därefter, eller om detta inte görs inom angiven tid, ska studenten omexamineras. Slutbetyg på hela kursen ges först efter att samtliga obligatoriska delar är redovisade.

Studerande som fått lägst betyget E eller G får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. För varje kurstillfälle erbjuds minst två examinationstillfällen (ordinarie examination och omexamination). Det läsår kurstillfälle saknas erbjuds minst ett examinationstillfälle. Studerande som fått betyget Fx, F eller U på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen eller prefekt.

Din text ska vara en självständigt skriven text, som du själv har författat. Den ska vara skriven på dator i ett för textgranskning godkänt format (alltså doc, docx eller pdf) och vara språkligt väl genomarbetad. Citat, referat och anföringar ska vara korrekt återgivna. I texten ska det alltså framgå att du satt dig in i och tillgodogjort dig kurslitteraturen, men också att du förmår föra ett självständigt och underbyggt resonemang kring de frågor som behandlas.

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor än kurslitteraturen, men inte som ersättning för denna. Såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat, och medför anmälan till universitetets disciplinnämnd.

Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) utan att ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att Du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet, eller en studiekamrats hemtentamen.

Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. I samband med bedömningen använder vi ett plagiatprogram för att spåra eventuella plagiat.

Vad händer om man får betyget F eller Fx?

F och Fx är underkända betyg. Vid betyget F (se kriterierna nedan) gäller omexamination vid senare tillfälle. Komplettering av Fx kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Kompletteringen ska lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär - mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang - används betyget E. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E. Om komplettering inte inkommit i tid gäller omexamination i sedvanlig ordning.

Betygskriterier (individuell examination):

A: Lärandemålen uppfylls utmärkt i alla delar genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på ett självständigt sätt har bearbetat, problematiserat och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten har rikligt med relevanta referenser. Texten uppvisar mycket god disposition, mycket god språklig hantering samt mycket god referenshantering.

B: Lärandemålen uppfylls mycket väl genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på ett självständigt och nyanserat sätt har bearbetat och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten har rikligt med relevanta referenser. Texten uppvisar god disposition, god språklig hantering samt god referenshantering.

C: Lärandemålen uppfylls väl genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på ett tydligt sätt har redogjort för och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten har relevanta referenser. Texten uppvisar god disposition, god språklig hantering samt god referenshantering.

D: Lärandemålen uppfylls genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på en grundläggande nivå har bearbetat och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten har mestadels relevanta referenser. Texten uppvisar acceptabel disposition, acceptabel språklig hantering samt acceptabel referenshantering.

E: Lärandemålen uppfylls genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på en grundläggande nivå har bearbetat och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten kan ha innehållsmässiga brister som ändå bedöms vara godtagbara. Texten har mestadels relevanta referenser. Texten uppvisar acceptabel disposition, acceptabel språklig hantering samt acceptabel referenshantering. Struktur och utformning av texten kan ha vissa brister, liksom språk och formalia, men är godtagbara.

Fx: Lärandemålen uppfylls inte i sin helhet. Tänkbara brister kan vara något/några av följande:

- Studenten knyter i vissa delar av sin examinationsuppgift inte an till kurslitteraturen på ett tillräckligt sätt.
- Referenser saknas eller är felaktiga vid återkommande tillfällen.
- Någon del av texten är innehållsligt och/eller språkligt oklar eller behöver utvecklas.

F: Lärandemålen uppfylls inte. Tänkbara brister kan vara något/några av följande:

- Instruktionerna för examinationsuppgiften har inte följts.
- Alltför stora brister finns i förståelsen av kursens innehåll.
- Kurslitteratur saknas eller används på ett alltför begränsat sätt.
- Språkanvändning och/eller disposition gör texten alltför svår att förstå.
- Referenser saknas i stor utsträckning.

Betygskriterier (fältuppgift):

G: Fältuppgiften är genomförd enligt de instruktioner som ges i uppgiftsbeskrivningen.

U: Fältuppgiften har allvarliga brister jämfört med de instruktioner som ges i uppgiftsbeskrivningen. Tänkbara brister kan vara något/några av följande:

- Instruktionerna har inte följts sett till av uppgiftsbeskrivningen preciserad tematik, omfång, användande av samt referenser till kurslitteraturen.
- Språkanvändning och/eller disposition gör texten alltför svår att förstå.

Plagiat

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, s.k. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant

skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1–6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Studentinflytande

Möjlighet till studentinflytande förutsätter kunskap om de kursplaner som kursen är upplagd efter. Inom ramarna för kursplanernas mål och för den obligatoriska kurslitteraturen samt övriga aktiviteter som kursansvarig institution beslutat om, har varje seminariegrupp möjlighet att påverka arbetsformer och innehåll i seminarier.

Vi rekommenderar därför att varje seminariegrupp utser en eller två studeranderepresentanter (helst vid första träffen med seminariegruppen). Representanternas uppdrag är att diskutera eventuella frågor och problem med sina respektive lärare och, om det skulle behövas, med kursansvariga lärare.

Stöd i studierna

Om problem uppstår i dina studier, är det viktigt att Du på ett tidigt stadium underrättar den gruppansvarige läraren för att ni gemensamt ska kunna göra överenskommelser. Om Du har ett dokumenterat funktionshinder eller dyslexi bör Du kontakta Sektionen för studentstöd som har särskilt ansvar för studenter med funktionshinder. Du kan då få hjälp med studiestöd av olika

slag, t ex anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid och/eller teckenspråkstolkning. Se universitets hemsida för kontaktinformation till Sektionen för studentstöd.

Kursvärdering

Kursen utvärderas av studenterna genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursvärderingen läggs antingen ut på Athena eller skickas per mejl till samtliga registrerade studenter.

Kurslitteratur (ca: 600 s.)

Litteratur som införskaffas av studenten:

Lundgren, Ulf P., Säljö, Roger & Liberg, Caroline *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare*, 5:e utgåvan, (Stockholm: Natur och kultur, 2020) [Kap. 2, 3, 4, 12, 13, 14, 15, 19, epilog] Följande kapitel är obligatoriska:

- Lundgren "Den moderna skolan blir till", (Kap. 2).
- Lundgren, "En utbildning för alla", (Kap. 3).
- Lundgren, "Det livslånga lärandet", (Kap. 4).
- Börjesson, "Det svenska gymnasiefältet", (Kap. 12).
- Wernersson, "Genusordning och utbildning", (Kap. 13).
- Bunar, "Utbildning och mångkulturalitet", (Kap. 14).
- Pettersson & Wester, "Skolan och världen", (Kap. 15).
- Forsberg & Román, "Styrningen av den obligatoriska skolan", (Kap. 19).
- Liedman, "Vad formar en människa?", (Epilog).

Texter som tillhandahålls av institutionen (på Athena)

- Biesta, Gert, "Demokrati - ett problem för utbildning eller ett utbildningsproblem", *Utbildning & demokrati* 2003(12)1.
- Biesta, Gert, "Vilket slags samhälle behöver skolan?", i Andreas Fejes & Magnus Dahlstedt, *Perspektiv på skolans problem: vad säger forskningen?* (Lund: Studentlitteratur, 2020).
- Bohlin, Henrik, "Bildning, dialog och kritisk självreflektion" i Burman, Anders (red.), *Att växa som människa: om bildningens traditioner och praktiker*, (Huddinge: Södertörns högskola, 2014).
- Broady, Donald, *Kapitalbegreppet som utbildningssociologiskt verktyg*, Skeptronhäften 15. (Uppsala: Uppsala universitet, 1998).
- Bunar, Nihad, Hagström, Mirjam & Rojas, Carlos, "Olikheternas geografi" ur *Barn och ungdomar i stadens olikheter: om segregation, gränser och möjliggörande interventioner i det uppdelade urbana rummet*, (Stockholm: Natur & Kultur, 2021).
- Dahlstedt, Magnus & Hertzberg, Fredrik (2011). "Den entreprenörskapande skolan. Styrning, subjektskapande och entreprenörspedagogik". *Pedagogisk forskning i Sverige*, 16:3, s. 179–98. (19s)
- Englund, Tomas, "Det utbildningspolitiska systemskiftet" i Andreas Fejes & Magnus Dahlstedt, *Perspektiv på skolans problem: vad säger forskningen?* (Lund: Studentlitteratur, 2020).
- Gustavsson, Bernt, "Bildning och kritiskt tänkande i teori och praktik" i Burman, Anders (red.), *Att växa som människa: om bildningens traditioner och praktiker*, (Huddinge: Södertörns högskola, 2014).
- Gustavsson, Bernt, "Bildning och demokrati. Att förmedla det partikulära och det universella" *Utbildning & demokrati* 2003(12)1.
- Key, Ellen, *Bildning: några synpunkter*, 4. uppl., (Stockholm: Verdandi, 1912).
- Liedman, Sven-Eric, "Friskola, valfrihet och klassamhälle" i Per Kornhall; Sten Svensson; Bo Karlsson & Majsa Allelin (red.), *När skolan blev en marknad: trettio år med friskolor*, (Stockholm: Natur & Kultur, 2022).